

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ

(Από τὸ περίφημο εἶδιό του συνοδεύσαντες τὸν Ὀθωνα κατὰ τὴν κάθοδόν του στήν Ἑλλάδα Βαυαρῶν ἀξιωματικῶν Χριστοφῶρου Νέζερ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΣΤΗΝ ΚΑΡΥΣΤΟ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ.—ΤΟ ΧΑΡΕΜΙ

Ἡ εὐθυμὴ ζωὴ μας στὰ Ἀθήνας ταραχτήκε ξαφνικά. Ἐνα πρωί, ὁ λόχος μας διατάχτηκε νὰ πάη στό φρούριο τῆς Καρύστου στήν Εὐβοία, γιατί ἡ ἀντιβασιλεία εἶχε ἀποφασίσει νὰ τοποθετήσῃ φρουρές σέ ὅλα τὰ φρούρια, πού σωζόντουσαν ἀπὸ τῆς ἐνετικῆς κατοχῆς.

Γιὰ τὸ ταξίδι μας εἶχαν ναυλωθῆ δυὸ ὑδραῖα τρεχαντήρια, πού μᾶς περιμεναν στὸν Πειραιᾶ καὶ στὰ ὁποῖα ἐπιβαστήκαμε. Στὴν ἀρχή, ὁ ἄνεμος μᾶς εὐνοοῦσε, μὰ κατὰ τὸ βράδυ ἄλλαξε καὶ τὰ καράβια μας ἀρχισαν νὰ λοξοδρομοῦν. Γι' αὐτὸ ἀναγκαστήκαμε ν' ἀγκυροβολήσουμε κοντὰ στο Σούνιο. Ἐκεῖ μείναμε τρεῖς ἡμέρες. Τέλος τὴν Τετάρτη, κατὰ τὸ μεσημέρι, σηκώθηκε ἑλαφρὸς νοτιοδυτικὸς ἄνεμος καὶ τότε ἐκάψαμε τὸ ἀκρωτήριο. Ἀλλὰ ὅταν ἐμπήκαμε στὸν πορθμὸ τοῦ Εὐρίπου γιὰ μπροστὰ στήν Καρύστο, ἀρχισε ἡ κίνησις καὶ τὸ βορρᾶ στὸ νότο καὶ ἀπέλιπε τὸν καπετάνιο μας, ὁ ὁποῖος ἀρχισε νὰ βλαστημᾷ. Λοξοδρομοῦσαμε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, χωρὶς νὰ κερδίσουμε τίποτε. Ἡ αὐρα ἦταν ἀσθενικὴ καὶ δὲν μπορούσε νὰ νικήσῃ τὸ δυνατὸ ρεῦμα τοῦ Εὐρίπου.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ ἕξι ὥρες, κατωρθώσαμε ν' ἀγκυροβολήσουμε μπροστὰ στὴν Καρύστο. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν νύχτα, ὅταν ἀποβιβάστηκαμε κι' ἔπειδὴ δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ βροῦμε τέτοια ὄπλα καταλύματα, ὁ λοχαγὸς μας διέταξε νὰ κατασκευάσωμε προσωρινῶς στήν παραλία, κάτω ἀπὸ μερικὲς ἐληές.

Οἱ στρατιῶτες ἔναψαν τότε φωτιές, πού μᾶς προστάτευαν ἀπὸ τὰ κουνούπια κι' ἀρχισαν νὰ τραγουδᾶνε διάφορα τραγούδια τῆς Γερμανίας, ὡς ὅτου ἀποκοιμήθηκαν. Τὸ πρωί μὲ τὸ ἐργετήριο σηκώθηκα καὶ τραβήξαμε πρὸς τὴν Καρύστο, ἡ ὁποία ἀπέχει μισὴ ὥρα περίπου ἀπὸ τὴν παραλία.

Διασχίσαμε τέλος τὰ σοκκάκια τῆς πόλεως κι' ἀρχίσαμε ν' ἀνεβαίνουμε στὸν ἀνηφορικὸ βράχο τοῦ φρουρίου. Τὸ φρούριο ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸ περιτείχισμά του καὶ ἀπὸ πέντε πύργους, ἀπ' τοὺς ὁποῖους οἱ δυὸ ἦσαν ἐντελῶς ἐρειπωμένοι. Οἱ ἄλλοι τρεῖς εἶχαν μερικὰ διαμερίσματα, πού μπορούσαν νὰ κατοικηθοῦν καὶ στὰ ὁποῖα θρήκαμε πενήχρὸ ἄσυλο. Τὸ φρούριο οὔτε κἂν ἄξιζε τὸν κόπο νὰ δνομαζέται φρούριο στὴν ἐποχὴ μας. Ἄν ὠστόσο διειπρέτο σὲ καλὴ κατάστασι καὶ εἶχε καὶ μερικὰ κανόνια, θὰ μπορούσε νὰ ἐμποδίζῃ τὴν εἰσοδὸν στὸν Εὐρίπο. Ἀλλὰ στὰ χάλια πού βρισκόταν τὴν ἡμερᾶν, ἦταν ἐντελῶς περιττὴ.

Ἡ διαμονὴ μας ἐκεῖ ἦταν πολὺ μονότονη, χωρὶς καμμιά χάρι καὶ ἀναψυχή. Ὡστόσο, ἀπὸ τὴν πέτρινη αὐτὴ φαλιᾶ, ἡ θεὰ ἀπλωνόταν μεγαλοπρεπῆς. Ἀπὸ τὴ μιά μεριά φαινόταν ὀλόκληρη ἡ νῆσος μὲ τοὺς πλοσίους ἀγρούς τῆς καὶ τοὺς κήπους τῆς κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, αἱ νῆσοι Τήνος, Ἀνδρός καὶ Σῦρος.

Τὴν ἐπομένη τῆς ἀφίξεώς μας, κατὰ τίς δέκα τὸ πρωί, βγήκα ἐπάνω στό φρούριο γιὰ νὰ διασκεδάσω λίγο τὴν πληθὺ μου. Ἀλλὰ ἔπειδὴ ὁ δυνατὸς ἄνεμος φυσοῦσε στὴν πτέρυγὴ αὐτῆς κορυφῆ σφυρίζοντας καὶ δὲν μ' ἄφηνε νὰ σταθῶ πουθενά, ἀναγκάστηκα νὰ καταφύγω πίσω ἀπὸ κάποιον ἐρείπιον, ὅπου κάθησα καὶ βιβλιόπηκα σὲ ὄνειροπολήσεις.

Τοὺς ρεμβασμούς μου ὅμως διέκοψε ἕξαφνα, ὁ ὑποδεκανεὺς τῆς φρουρᾶς, ὁ ὁποῖος παρουσίασε μπροστὰ μου τρεῖς Ἑλληνας κατοί-

κοὺς τῆς νῆσου, ἕναν ἱερέα, ἕνα φουστανελλοφόρο καὶ μιὰ γυναῖκα μὲ μαῦρα, σαράντα περίπου χρόνων.

Ὁ ἱερεὺς μὲ χαίρετῆσε καὶ ζήτησε νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ λοχαγὸ μας, πού ἦταν τώρα καὶ διοικητὴς τοῦ τόπου, γιὰ κάποιο σπουδαῖο ζήτημα. Τὸν εἶπα νὰ περιμένουν κι' ἔτρεξα ν' ἀναγγεῖλω τὴν ἐπίσκεψί τους ἐπὶ τὸ λοχαγό.

Ὁ λοχαγὸς μας, ὁ ὁποῖος καταγόταν ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ Τυρόλο κι' ὀνομαζόταν Μπροντσέτι, ἦταν ἄνθρωπος λίγο ματαιόδοξος καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τοῦ προστάτου σὲ ἄλλους.

Μὲ διέταξε νὰ τοῦ παρουσιάσω τοὺς τρεῖς Ἑλληνας, κι' ὅταν τοὺς ὠδήγησα μπροστὰ του, ὁ φουστανελλοφόρος ἀρχισε νὰ τοῦ μιλήῃ Ἰταλικά. Ἐν πρώτοις αὐτοσυστηθήκε ὁ ἴδιος, λέγοντας πὼς ἦταν Κερκυραῖος, πὼς ὀνομαζόταν Λεωνίδας, πὼς ἔκανε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κουρέως καὶ πὼς εἶχε ζυρῖσει στὸ Ναυαρίνο ὄλους τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ Γαλλικοῦ στόλου. Τώρα ὅμως ἔμενε στὴν Κάρυστο, ὅπου κάποιοι θεῖοι του τοῦ εἶχε ἀφήσει ἀρκετὰ κτήματα. Ὁ ἱερεὺς ὀνομαζόταν πατήρ Ἀναστασίος κι' ἡ μαυροφόρα γυναῖκα κυρία Σοφούλα.

Ὁ Λεωνίδας ἐπρόσθεσε κατόπιν ὅτι, κατόπιν συμβουλῆς του, ὁ ἱερεὺς κι' ἡ χήρα εἶχαν πάει νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν ἐξουχότητά του τὸ λοχαγὸ τῆ συνδρομῆς του, γιατί ἤξεραν πὼς οἱ Βαυαροὶ ἀξιωματικοὶ εἶνε οἱ δικαιοτέροι τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ λοχαγὸς μας τοὺς ρώτησε τί κυρίως ζητοῦσαν ἀπ' αὐτὸν καὶ τότε ὁ κουρέας Λεωνίδας τοῦ ἀπάντησε:

—Κάποιοι πλοῖοις Τούρκος τῆς Καρύστου, ὁ Μουσταφᾶς ἐφέντης, ἄρπαξε πρὸ ἑνὸς ἔτους τὴν κόρη τῆς δυστυχισμένης κυρίας Σοφούλας καὶ τὴν κρατᾷ ἀκόμα σκλάβα στὸ χαρέμι του. Γι' αὐτὸ, ἡ κ. Σοφούλα παρακαλεῖ τὴν ἐξουχότητά σας, κύριε λοχαγέ, νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸ Μουσταφᾶ ἐφέντη νὰ τῆς ἐπιστρέψῃ τὴν κόρη τῆς. Τὴν αἴτησί τῆς αὐτὴ ὑποστηρίζει καὶ ὁ πατήρ Ἀναστάσιος, ὁ ὁποῖος ἦρθε ἐδῶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπισκόπου.

Ὁ λοχαγὸς, ἂν καὶ τοῦ ἄρεσε πολὺ, ὅπως ἀνέφερα, νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τοῦ προστάτου, βρέθηκε σὲ ἀμυχανία μόλις ἄκουσε τὴν αἴτησι αὐτῆ, γιατί θ' ἀναγκαζόταν νὰ χρησιμοποιήσῃ βία, ἂν ὁ Μουσταφᾶς ἐφέντης δὲν ἐπέστρεφε ἔκουσιως τὴν σκλάβα του. Κι' ὁ Τούρκος αὐτὸς ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Καρύστου κι' ἦρθε, λίγο μετὰ τὴν ἀφίξί μας, μαζὺ μὲ ἄλλους Τούρκους γιὰ νὰ μᾶς χαίρετῆση.

Ὁ λοχαγὸς, γυρίζοντας τότε πρὸς ἐμᾶς τοὺς ἀξιωματικούς του, μᾶς ἐρώτησε τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ.

—Προπάντων, τοῦ ἀπάντησε κάποιος ὑπολοχαγὸς, πρέπει νὰ προσκληθῇ ὁ Μουσταφᾶς ἐφέντης καὶ νὰ ἐρωτηθῇ σχετικῶς μὲ τὴν ἐναντίον του κατηγορία.

Ἀμέσως τότε διατάχθη ἕνας λοχίας νὰ μεταβιβάσῃ στὸ Μουσταφᾶ τὴ διαταγὴ νὰ παρουσιαστῇ ἀμέσως στὸ λοχαγό. Ὡς διερμηνεὺς συνώδευσε τὸ λοχία καὶ ὁ κύριος Λεωνίδας.

Πράγματι, σὲ λίγο ἔφτασε ὁ Μουσταφᾶ ἐφέντης καὶ χαίρετῆσε μ' ἀξιοπρέπεια τὸ λοχαγό, ποσογορευόντας τον Τούρκα. Ὁ λοχαγὸς τοῦ ἐξήγησε τότε ποῖα κατηγορία ἀπθύθνε ἐναντίον του ἡ κυρία Σοφούλα καὶ ζήτησε νὰ τῆς ἐπιστρέψῃ τὴν κόρη τῆς.

—Γιατί — ἐπρόσθεσε — δὲν ὑπάρχει δουλειὰ στὸ βασίλειο τῆς Ἑλλάδος καὶ γιατί ἡ μητέρα ἔχει φυσικά δικαιώματα στὴν κόρη τῆς.

Ὁ Μουσταφᾶς ἐφέντης, χωρὶς νὰ καταδεχθῇ νὰ ρίξῃ οὔτε ἕνα βλέμμα στὴ χήρα, ἀπάντησε ἡρεμα κι' ἀγέρωχα ὅτι δὲν εἶχε καμμιά σκλάβα ἐπὶ τὸ σπίτι του, ὅτι ἡ κόρη τῆς χήρας Ἐλένη, εἶχε ἀσπασθῇ ἔκουσιως τὸν Ἰσλαμισμὸ κι' εἶχε ὀνομαστῇ Φατμὰ κι' ὅτι πρὸ ἕξι μηνῶν ἦταν σύζυγός του.

(Ἀκολουθεῖ)

Τύπος Ὑδραίου καπετάνιου, τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀθωνος